

MANIFEST PER UNA GESTIÓ DEL RISC COMPATIBLE AMB EL FUTUR DEL CAMP DE TARRAGONA

Els alcaldes i representants municipals del Camp de Tarragona reunits avui a Vila-seca compartim la necessitat d'abordar conjuntament la **gestió dels riscos associats a l'activitat química i al transport de mercaderies perilloses**. És una qüestió que afecta directament la seguretat de les persones, la vida quotidiana dels nostres municipis, la seva capacitat de desenvolupament i el futur d'una activitat industrial estratègica per al Camp de Tarragona i per a Catalunya.

El Camp de Tarragona és un **territori singular i especialment complex**. En un mateix espai conviuen nuclis de població, activitat industrial i química, grans infraestructures logístiques, transport ferroviari i per carretera, equipaments públics, activitat turística i econòmica i espais de pública concurrència.

Aquesta realitat fa que sobre el territori se superposin diferents capes de risc: les vinculades als establiments industrials i químics, les associades al transport de mercaderies perilloses per carretera i ferrocarril i les derivades de les infraestructures que donen servei a una de les principals concentracions industrials i logístiques del país.

Durant dècades, el Camp de Tarragona ha construït bona part del seu desenvolupament sobre aquesta **convivència entre municipis, indústria i infraestructures**. Aquesta realitat continuarà formant part del nostre futur i ens obliga a disposar d'un model de seguretat capaç d'evolucionar al mateix ritme que ho fan el coneixement, la tecnologia i el territori.

Les darreres actualitzacions dels instruments de planificació de Protecció Civil, i especialment les situacions derivades de la revisió del PLASEQTA, han evidenciat que **determinades decisions sobre la identificació i la gestió del risc poden tenir conseqüències directes sobre espais, equipaments i activitats consolidades dels nostres municipis**. Aquesta situació ens obliga a plantejar una reflexió que va més enllà d'un pla concret.

La protecció de les persones ha de ser sempre la primera prioritat. Però el repte del Camp de Tarragona no pot plantejar-se com una elecció entre seguretat, desenvolupament municipal i continuïtat de l'activitat industrial. **El repte és fer compatibles aquestes realitats**.

Per això considerem necessari avançar cap a un model que permeti **identificar amb la màxima precisió les fonts de risc i actuar-hi prioritàriament per reduir-les al màxim tècnicament possible**, utilitzant el coneixement, la inversió i les millors tecnologies disponibles. La planificació territorial i les mesures de protecció han de formar part d'aquesta política, però la gestió del risc no pot descansar únicament en l'establiment de distàncies o limitacions sobre el territori.

Aquest plantejament és coherent amb l'evolució dels instruments europeus de gestió del risc, que incorporen l'anàlisi quantitativa, l'avaluació de probabilitats i conseqüències i la comparació de diferents mesures de reducció. **No es tracta només de determinar fins on pot arribar un risc, sinó d'analitzar què podem fer perquè aquest risc sigui cada vegada menor i la seva projecció sobre el territori sigui cada vegada més limitada.**

En aquest context, l'elaboració d'un **nou marc regulador català per als establiments amb risc d'accidents greus i la seva implantació urbanística** representa una oportunitat especialment rellevant per al Camp de Tarragona. El futur desenvolupament normatiu ha de prendre com a referència el marc europeu vigent i els desenvolupaments tècnics, metodològics i tecnològics més recents dels països europeus amb experiència consolidada en aquesta matèria, especialment pel que fa a la reducció del risc en origen, l'anàlisi quantitativa, l'aplicació de les millors tecnologies disponibles i la compatibilització entre seguretat, activitat industrial i desenvolupament territorial.

Per tot això, compartim la necessitat d'impulsar una **visió territorial, integral i de llarg termini** sobre la gestió dels riscos al Camp de Tarragona.

- **La protecció de les persones és la prioritat**
- **El risc s'ha de reduir en origen**
- **Cal una visió integral dels riscos del territori**
- **Més coneixement del risc ha de significar més capacitat per reduir-lo**
- **Primer cal reduir el risc; després, gestionar el risc residual**
- **La tecnologia ha de formar part estructural de la política de seguretat**
- **Les responsabilitats han d'estar clarament definides**
- **La resposta i la governança ha de ser territorial**

El Camp de Tarragona ha construït bona part del seu desenvolupament sobre **la convivència entre municipis, indústria, infraestructures i activitat econòmica**. Aquesta convivència continuarà formant part del seu futur.

Per això, **la política de seguretat no pot consistir només a determinar què no es pot fer en un espai potencialment afectat**. La pregunta prèvia ha de ser **què podem fer sobre la font del risc, sobre la infraestructura o sobre l'operació perquè aquest risc disminueixi**.

No es tracta d'oposar seguretat i desenvolupament. Es tracta **d'utilitzar el coneixement, la tecnologia, la inversió i la coordinació institucional perquè siguin compatibles.**

Els municipis assumim les responsabilitats que ens corresponen i reclamem el mateix nivell d'exigència a la Generalitat de Catalunya i al conjunt d'actors que intervenen en la generació, la prevenció i la gestió dels riscos.

El Camp de Tarragona necessita una política de seguretat capaç de mirar el territori en conjunt i de treballar sobre una seqüència clara: identificar el risc, reduir-lo en origen amb tota la tecnologia disponible, gestionar el risc residual i fer-lo compatible amb la vida quotidiana i el desenvolupament del territori

Per tot això, els municipis signants reclamem:

1. Una estratègia territorial integrada i una cartografia dinàmica dels riscos

Impulsar una **estratègia específica per al Camp de Tarragona** que integri els riscos associats a l'activitat química, al transport de mercaderies perilloses per carretera i ferrocarril i a les infraestructures que els fan possibles, amb una lectura conjunta del territori, i disposar d'una **eina compartida que permeti visualitzar de forma actualitzada les diferents capes de risc, la seva superposició, els elements vulnerables i les mesures de prevenció existents**, i que s'actualitzi quan canviïn les condicions industrials, els fluxos de transport, les infraestructures o el territori.

2. Prioritzar inversions i aplicar sistemàticament la millor tecnologia disponible

Identificar, per a cada risc rellevant, les actuacions tècniques, operatives o d'infraestructura que permetin reduir-ne la probabilitat o les conseqüències, i exigir a l'industria i gestors d'infraestructures una **programació d'inversions amb responsabilitats, terminis i mecanismes de seguiment**. Estudiar la disposició de **línies de finançament**. Promoure la incorporació de **sistemes de detecció, sensors, control i monitorització, tecnologies de seguretat activa i passiva, millores en contenidors i vehicles, automatització i qualsevol altra innovació** que permeti disminuir el risc o millorar la resposta davant una incidència.

3. Una política específica per al transport de mercaderies perilloses

Analitzar els principals fluxos per carretera i ferrocarril des d'una perspectiva de gestió quantitativa del risc, valorant variables com el tipus i volum de mercaderia, freqüència, velocitat, característiques de la infraestructura, sistemes de seguretat, rutes alternatives i vulnerabilitat dels entorns travessats.

4. Actualitzar el marc normatiu català i establir criteris homogenis per gestionar el risc

Reclamar que el **projecte de decret català sobre establiments i infraestructures amb risc d'accidents greus i la seva implantació urbanística incorpori**, a més del marc europeu vigent, **els desenvolupaments normatius, tècnics i metodològics més recents dels països europeus amb experiència consolidada en aquesta matèria**. La nova regulació ha d'actualitzar no només les distàncies o les afectacions, sinó també la manera d'analitzar, prevenir, reduir i gestionar el risc tant de les implantacions industrials com de les infraestructures de transport. Quan, malgrat les mesures de reducció, continuï existint risc residual, **establir criteris clars i homogenis per determinar les mesures d'autoprotecció, els requeriments constructius o organitzatius, els sistemes d'avís i les eventuais limitacions** necessàries, evitant interpretacions diferents davant situacions equivalents.

5. Una governança territorial estable amb participació efectiva dels municipis

Crear de forma immediat un **espai permanent de coordinació** amb representació de la Generalitat de Catalunya, els municipis afectats, l'Administració de l'Estat quan correspongui, els gestors de les infraestructures i els sectors industrials implicats, amb capacitat per compartir informació, analitzar riscos i acordar prioritats d'actuació. **Garantir que les modificacions de la planificació, la cartografia o els criteris tècnics que puguin tenir conseqüències sobre usos, equipaments, activitats o desenvolupaments municipals siguin compartides i treballades amb els ajuntaments afectats abans de la seva aplicació efectiva.**

Signen aquesta declaració:

II·Im. Sr. Pere Segura Xatruch
Alcalde de Vila-seca

II·Im. Sr. Rubén Viñuales Elías
Alcalde de Tarragona

Sr. Yeray Moreno Macías
1r. Tinent d'alcalde de Salou

II·Im. Sr. Óscar Sánchez Ibarra
Alcalde de Constantí

II·Im. Sr. Roc Muñoz Martínez
Alcalde de La Canonja

II·Im. Joan M. Sardà i Padrell
Alcalde de la Pobla de Mafumet

II·Im. Sr. Eloi Calbet Ferran
Alcalde de El Morell

II·Im. Sr. Gerard Gené Solé
Alcalde de Vilallonga del Camp

Excusen la presencia:

II·Ima. Sra. Sandra Guaita Esteruelas, alcaldessa de Reus

II·Im. Sr. Jordi Cacho Pallarès, alcalde de Perafort i Puigdelfí